

Mini Studiegids DAS

Musculoskeletale Geneeskunde DAS (Diploma of Advanced Studies) opleiding

Tweejarige opleiding

► Inleiding CAS/DAS/Master-traject

Musculoskeletale Geneeskunde (MG) houdt zich bezig met evidence-based onderzoek en niet-operatieve behandeling van patiënten met pijn en andere klachten van het bewegingsapparaat. Voor alle artsen die zich specifiek willen bekwamen in dit deel van de geneeskunde, verzorgt SOMT University Amersfoort in samenwerking met de Vrije Universiteit Brussel het onderwijs in de MG voor het Certificate of Advanced Studies (CAS), het Diploma of Advanced Studies (DAS) en de Master of Science MG.

Het betreft een getrapte opleiding waarin artsen worden getraind in het beschrijven en analyseren van gezondheidsproblemen vanuit een biopsychosociale visie op gezondheid en ziekte en tegen een voortdurend veranderende achtergrond van wetenschappelijke, maatschappelijke en technologische ontwikkelingen. Met innovatief, competentie- en praktijkgericht onderwijs ontwikkelen artsen een hoog niveau van rationeel, evidence-based klinisch redeneren en klinisch beslissen, hierbij gecoacht door gekwalificeerde docenten met een academische achtergrond en ruime klinische praktijkervaring.

Artsen verwerven een kritische attitude om de best mogelijke diagnostische en therapeutische oplossingen te vinden voor patiënten met aandoeningen van het bewegingsapparaat. Deze attitude wordt verworven door middels het gebruik van de 5-staps methode uit de evidence-based medicine het beste beschikbare externe bewijsmateriaal te integreren met zijn klinische expertise. Het klinisch redeneren en beslissen t.a.v. indicatiestelling voor niet-operatieve behandeling of verwijzing voor aanvullende diagnostiek versus operatieve behandeling wordt intensief getraind aan de hand van concrete casuïstiek. Daarnaast staat centraal in het onderwijs intensieve oefening van praktische vaardigheden ten behoeve van lichamelijk onderzoek, ergonomische- en oefeninstructie, patiëntvoorlichting, injectietherapie en gewrichts-, zenuw- en spiertechnieken.

● Basisopleiding CAS (10 ECTS)

Zie hiervoor de informatie in de Mini Studiegids CAS

● Gevorderdenopleiding DAS (35 ECTS inclusief CAS)

Deze tweejarige deeltijdopleiding bestaat uit 5 onderwijsmodules met in totaal 25 contactdagen, exclusief 4 toetsdagen en 8 stagedagen, en leidt samen met de basisopleiding CAS op voor het Diploma MG. Dit diploma wordt erkend door de European Scientific Society of Manuel Medicine (ESSOMM) en is door de European Medical Specialists Union (UEMS) geaccepteerd als een postuniversitair academisch Diploma of Advanced Studies (DAS).

Alle 'ins en outs' van de kliniek, het onderzoek en de behandeling van complexere pijn- en dysfunctiesyndromen, waaronder ketenproblematiek, comorbiditeit en belastende psychosociale factoren, passeren de revue.

De stage is een belangrijk onderdeel van de gevorderdenopleiding DAS en bestaat uit 7 dagen minikliniek, waarvan 1 dag al in de basisopleiding CAS wordt gegeven en daarnaast kent elk studiejaar 4 individuele stagedagen.

Zie verder onder ► Nadere informatie over de gevorderdenopleiding DAS

● Master of Science (80 ECTS inclusief DAS)

Het behaalde Certificaat en Diploma MG geven vrijstellingen voor de Master of Science opleiding van de Vrije Universiteit Brussel die is geaccepteerd door de Nederlands Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO). De kennis en vaardigheden, opgedaan in de vooropleidingen, worden wetenschappelijk verder uitgediept.

De 'body of knowledge' van het musculoskeletale systeem wordt vergroot door onderwijs/practica in dissectie-anatomie, bewegingsanalyses, biomechanica en artrokinematica en medische beeldvorming. Tijdens de dissectie-anatomie wordt ook het praktisch handelen m.b.t. injecties geoefend.

De masterthesis, een wetenschappelijk onderzoeksproject o.l.v. een promotor, vormt het sluitstuk van het Master of Science traject.

► Nadere informatie over de gevorderdenopleiding DAS

● Inhoud

De opleiding DAS vervolgt de praktijkopleiding in de Musculoskeletale Geneeskunde en geeft een verdere verdieping van de kennis en vaardigheden, opgedaan in de basisopleiding CAS. Samen met de Modules 1 en 2 leidt dit op tot het Diploma MG.

De opleiding DAS bestaat uit 5 onderwijsmodules (Module 3 t/m 7) met in totaal 25 contactdagen, exclusief 4 toetsdagen en 8 stagedagen. Na de modules 3, 4 en 5 zijn er toetsen over de behandelde leerstof. Na de Modules 6 en 7 wordt het diploma-examen afgenomen over de leerstof van Modules 1 t/m 7.

Het is een deeltijdopleiding, die zich uitstrekt over 2 studiejaar. In het eerste studiejaar komen Module 3 (LWK en SIG) en Module 4 (CWK en TWK) aan bod met tevens 3 dagen uit Module 7 (Integratie), namelijk Integratiedagen 1 en 2 en een kliniekdag. In het tweede studiejaar komen Module 5 (Bovenste Extremititeit), Module 6 (Onderste Extremititeit) aan bod met tevens 2 dagen uit Module 7 namelijk integratiedag 3 en een kliniekdag.

De Modules 3 t/m 6 bevatten elk vier onderwijsdagen met achtergronden, klinisch redeneren, diagnostiek en behandelprincipes bij specifieke en specifieke klachten van het bewegingsapparaat

in hoor/responsiecolleges en werkgroepen. Daarnaast wordt er in de werkgroepen na instructie praktisch geoefend in specifieke gewrichts- en spiertechnieken, functionele oefeningen, functionele training en worden de achtergronden van 'graded activity' en multidisciplinaire behandeling besproken. Ook zal worden ingegaan op onderzoek en behandeling van complexere pijn- en dysfunctie syndromen, waaronder ketenproblematiek, comorbiditeit en belastende psychosociale factoren. De Modules 3 t/m 6 bevatten elk tevens 1 dag minikliniek. In de Module 7 (Integratie) zijn er 3 integratiedagen en 2 dagen minikliniek met patiënten.

**Diploma of Advanced Studies (DAS)
in Musculoskeletale Geneeskunde
35 ECTS (inclusief CAS)**

Gevorderdenopleiding 20 ECTS (150 onderwijsuren / 410 uren zelfstudie) en stage 5 ECTS (150 uren)

Module 3 LWK en SIG Afgesloten door DAS toets 3	5 dagen	4 ECTS	Indeling module 3 t/m 6: 4 dagen: klinisch redeneren/diagnostiek, behandelprincipes en achtergronden in MG; praktijk instructies, praktisch oefenen en werkgroepen in specifieke gewrichts- en spiertechnieken, functionele oefeningen, functionele training, revalidatie en 'graded activity'/multidisciplinaire behandeling 1 dag minikliniek met patiënten
Module 4 CWK en TWK Afgesloten door DAS toets 4	5 dagen	4 ECTS	
Module 5 Bovenste Extremiteit Afgesloten door DAS toets 5	5 dagen	4 ECTS	
Module 6 Onderste Extremiteit	5 dagen	4 ECTS	
Module 7 Integratie	5 dagen	4 ECTS	Indeling module 7 3 dagen integratie 2 dagen minikliniek met patiënten
DAS examen Module 1 t/m 7			

Leerdoelen

- De arts MG kan in de 1^e, 2^e of 3^e lijns gezondheidszorg een taak vervullen als zorgverlener gespecialiseerd in diagnostiek en niet-operatieve behandeling van aandoeningen van het bewegingsapparaat.
- De arts MG heeft geactualiseerde theoretische kennis en praktische vaardigheden verworven om musculoskeletale geneeskunde uit te oefenen, gestoeld op evidence based medicine en evidence based practice.
- De arts MG heeft een kritische probleemoplossende instelling verworven m.b.t. musculoskeletale problematiek in diagnostiek en behandeling, gestoeld op wetenschappelijk onderbouwde methoden en vaardigheden. Hij is daarbij in staat om op systematische wijze informatie te verzamelen, te interpreteren, te ordenen en op adequate wijze er naar te handelen.

- De arts MG kan bij een patiënt met een (complex) biomechanisch, medisch en/of psychosociaal gezondheidsprobleem van het bewegingsapparaat op basis van anamnese middels klinisch redeneren hypothesen formuleren en is in staat deze hypothesen te toetsen middels het verrichten van lichamenlijk en eventueel aanvullend onderzoek.
- De arts MG kan bij een patiënt met klachten van het bewegingsapparaat prognostische factoren identificeren, de invloed van deze factoren op het te verwachten klinische beloop benoemen en de beïnvloedbaarheid van deze factoren expliciet aangeven.
- De arts MG is in staat om prognostische predictiemodellen t.a.v. het klinisch beloop na behandeling te beoordelen op validiteit en toepasbaarheid in de klinische praktijk.
- De arts MG kan, na een anamnese en een lichamenlijk onderzoek te hebben verricht, op een kritische en verantwoorde wijze een gefundeerde werkdiagnose vaststellen en op basis daarvan, in overleg met de patiënt, een behandelplan opstellen, uitvoeren en evalueren.
- De arts MG kan op basis van kennis en vaardigheden de patiënt met klachten van het bewegingsapparaat, effectief, doelmatig en veilig hulp verlenen met betrekking tot differentiaal diagnostiek, behandeling, eventuele verwijzing, advisering en preventie.
- De arts MG kent de verschillende mechanismen die verklarend kunnen zijn voor de effecten van MG interventies (o.a. educatie, instructieoefeningen, oefentherapie, manuele therapie en cognitief gedragsmatige behandeling zoals “graded activity”, “exposure in vivo”).
- De arts MG heeft kennis en inzicht in de achtergronden van de arbeidsrevalidatie en de kenmerken van het therapeutisch beleid gericht op “return-to-work” en presenteïsme in arbeid bij mensen met chronische klachten van het bewegingsapparaat.
- De arts MG is in staat verschillende aspecten van verschillende vormen van een economische evaluatie toe te lichten
- De arts MG legt een moreel-ethische attitude aan de dag om de evidentie van MG interventies in het belang van de patient altijd te willen raadplegen en mee te nemen in de “shared decision making”.
- De arts MG kent de neurofysiologische achtergronden van chronische pijn en sensitatie en kan pijneducatie geven.
- De arts MG kan interventies uit de musculoskeletale geneeskunde uitvoeren zoals informatie en uitleg geven, adviseren, instrueren t.a.v. ergonomische uitvoering van activiteiten en functionele oefeningen, hulpmiddelen voorschrijven, specifieke gewrichts- en spiertechnieken toepassen, medicatie voorschrijven en injecties geven.
- De arts MG kan ten behoeve van verwijzers, collega’s en medebehandelaars efficiënt een verslag maken van patiëntgegevens uit de anamnese, het lichamenlijk onderzoek en het eventuele aanvullend onderzoek, alsmede het beleid en het beloop.
- De arts MG is in staat een onderzoeksvraag te formuleren binnen het domein van de musculoskeletale geneeskunde met een passend onderzoek design inclusief een voorstel van de statistische analyse en hierover een presentatie van maximaal 15 min. te houden.

● **Werkvormen en leeractiviteiten**

Met interactieve hoorcolleges, werkgroepen, studieopdrachten, korte presentaties tijdens werkgroepen, leren werken met peer review en portfolio opbouwen is de opleiding op een actieve leest geschoeid. Elke cursusdag staat voor 6 contacturen studiebelasting.

Voorbeeld van een dagprogramma (Module 5 - dag 1 LWK)

08.30-09.00 Ontvangst

09.00-09.30 Hoorcollege 1: Subclassificaties aspec. LRP i.h.b. “movement based classification approaches to LBP” (zie artikel Karayannis et al BMC 2012)

09.30-10.30	Werkgroep 1: Overeenkomsten/verschillen subclassificatiesystemen volgens Fritz et al en Petersen et al.
10.30-11.00	Pauze
11.00-12.30	Werkgroep 2: O'Sullivan Classification System, Movement Control Dysfunction (MCD) volgens Luomajoki, Hill et al.
12.30-13.30	Lunch
13.30-14.00	Hoorcollege 2: Achtergronden van de belangrijkste specifieke aandoeningen van de LWK . hoe moeten we spondylosis classificeren . Bechterew, spondylosis/listhesis, spondylartropathie, Forestier osteoporotische wervelcompressie fractuur, discitis
14.00-15.00	Werkgroep 3: Luomajoki MCD tests en oefeningen
15.00-15.30	Pauze
15.30-17.00	Werkgroep 4: (3 D) mobilisaties LWK

► Overige Praktische informatie

● Beoogde groepsgrootte

Minimaal 6 cursisten tot een maximale groepsgrootte van 18.

● Leslocatie

SOMT University of Physiotherapy
Softwareweg 5
3821 BN Amersfoort
<http://www.somtuniversity.nl>
033 - 4560737

● Curriculumwerkgroep

Dr W. Jorritsma, arts MG
Dr M. Jonquière, huisarts, arts MG n.p.
Dr L.L.J.M. van Deursen, huisarts, arts MG n.p.
Drs M.B. van Hogezaand, arts, MSc MG
Dr E. van Trijffel, klinisch epidemioloog

● Docenten

Diverse docenten van de Stichting Opleidingen Musculoskeletale Therapie (SOMT), de Vrije Universiteit Brussel (VUB) en de Stichting Wetenschap & Onderwijs Musculoskeletal Medicine (SWOMM) onder coördinatie van
Drs M.B. van Hogezaand, arts, MSc MG
Dr E. van Trijffel, klinisch epidemioloog